

I

(Резолюции, препоръки и становища)

ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

ПРЕПОРЪКА НА КОМИСИЯТА

от 21 октомври 2011 година

относно изследователската инициатива за съвместно планиране „Обединяване на знанията за климата на Европа“

(2011/С 310/01)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 181 от него,

като има предвид, че:

- (1) Изменението на климата е едно от големите предизвикателства на нашето съвремие: със Споразумението от Копенхаген ⁽¹⁾ се прие целта от 2 °С и се подчерта необходимостта от рязко снижаване на емисиите на парникови газове в световен план, като се призова към действия за намаляване на въздействието от изменението на климата.
- (2) В предстоящия 5-и доклад за оценка на Междуправителствения комитет по изменение на климата, чието публикуване се очаква през 2014 г., се планира да се обединят и оценят нови научни резултати с цел да се предостави солидна научно обоснована база за вземане на решения с фокус върху бъдещите прогнози за климата, регионалните аспекти на измененията на климата и свързаните с тях въздействия, оценката на различните пътища за смекчаване на измененията на климата и ролята на всеки сектор, например енергетика, транспорт, земеделие, промишленост.
- (3) В стратегията „Европа 2020“ ясно се показва необходимостта да се постигнат целевите стойности на емисиите, които вече са зададени на ниво Европейски съюз, и се подчертава нуждата от засилване на устойчивостта на икономиките ни спрямо климатични рискове, както и на нашата способност за предотвратяване и управление на кризисни ситуации.
- (4) Изследователската дейност и иновациите са в същността на горепосочените политически цели. По-специално са

необходими подобрени прогнози за климата, за да се подготвим за потенциала на бъдещите изменения и за честотата и интензивността на екстремни събития. Необходими са и изследвания, за да се оцени осъществимостта, последиците и прилагането на глобалните целеви стойности в Европа и отвъд границите ѝ и за количествено измерение на регионалното въздействие, свързано с тези целеви стойности. По-добрите познания са от съществено значение за определянето на възможностите за приспособяване и ограничаване на последиците и за оценяването на потенциалните им ползи, последици и себестойност в сравнение с непредприемането на мерки.

- (5) Все още липсва добра представа за уязвимостта и устойчивостта на обществото и екосистемите спрямо климатичните рискове. Във връзка с това е необходимо по-добро разбиране на фундаменталните процеси, които управляват сложната система на климата, за да могат измененията по-добре да се установяват и проследяват до източника си (човешко/природно въздействие) и да се прави разлика между измененията и променливостта на климата.
- (6) Спешно са необходими технологии, концепции и механизми за смекчаване на последиците от измененията на климата, за да се гарантират значителните намаления на емисиите на въглероден диоксид, изисквани до 2050 г., като в тях се включват изследвания и иновации в областта на възобновяемите енергийни източници, улавянето и съхраняването на парникови газове, енергийната и ресурсната ефективност, алтернативните горива, промяната на земеползването, устойчиви транспорт, земеделие и управление на горите и намаляването на емисиите на замърсители, които засягат човешкото здраве или околната среда.
- (7) Следва да се разработят услуги в областта на климата, които да включват изготвянето, предлагането и

⁽¹⁾ UNFCCC (2009) Доклад от конференцията на страните от 15-ата им сесия, проведена в Копенхаген от 7 до 19 декември 2009 г.

прилагането на научно обосновани прогнози за климата. В това отношение изследователската дейност е необходима за подобряване и разработване на дългосрочни системи за наблюдение, анализ на данни, модели и системи за прогнозиране за различни периоди от време и за подпомагане на установяването на успешни партньорства между доставчици и потребители.

- (8) На своето заседание от 26 май 2010 г. ⁽¹⁾ Съветът по конкурентоспособност призна „Обединяването на знанията за климата на Европа“ за област, в която съвместното планиране би осигурило значителна добавена стойност чрез намаление на разпокъсаните понастоящем усилия на държавите-членки за научни изследвания. В тази връзка Съветът прие заключения, в които признава необходимостта от започване на инициатива за съвместно планиране в тази област и прикани Комисията да вземе участие в нейната подготовка. Освен това Съветът отново потвърди, че съвместното планиране е процес, ръководен от държавите-членки и подпомаган от Комисията. Анализът на националните научноизследователски дейности, описан в работния документ на службите на Комисията, потвърждава, че има нужда от по-добра координация за повишаване на ефективността и въздействието на научноизследователската дейност, както и за използване на синергията на дейностите, провеждани на равнище ЕС чрез разработване на обща стратегическа програма за научни изследвания.
- (9) Изменението на климата и изследванията в тази област са основна част от рамковата програма на ЕС за научни изследвания, която играе стратегическа роля за подкрепа на процеса на оформяне на политиките на Съюза, като се отчита глобалното измерение на промените в климата. Дейностите в рамките на тази съвместна инициатива за планиране трябва да се координират тясно със 7-ата рамкова програма на ЕС и бъдещите му програми в тази област, особено с рамковата програма „Хоризонт 2020“ за научните изследвания и иновациите.
- (10) Съвместното планиране на научните изследвания по обединяване на знанията за измененията на климата би допринесло за координирането на изследователската дейност в тази област и за пълноценното функциониране на европейското изследователско пространство по въпросите на измененията на климата, което ще заздравя лидерските позиции и конкурентоспособността на Европа в научните изследвания в тази област.
- (11) За постигането на заложените в настоящата препоръка цели държавите-членки следва да си сътрудничат с Комисията за проучване на възможни инициативи, с които Комисията би могла да ги подпомогне при по-нататъшното разработване и изпълнението на програмата за стратегически научни изследвания.
- (12) За да може Комисията да докладва на Европейския парламент и на Съвета за напредъка по всички инициативи за съвместно планиране, държавите-членки следва редовно да докладват на Комисията за напредъка по тази инициатива за съвместно планиране,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ПРЕПОРЪКА:

1. Държавите-членки се насърчават да разработят обща визия за това как сътрудничеството и координацията в областта на научноизследователската дейност на равнище ЕС могат да допринесат за справяне с поставяното от изменението на климата предизвикателство чрез адаптиране и ограничаване, обединявайки науката, политиката, икономиката и обществото. Следва да се търси пълното участие на държавите-членки и особено на страни, за които се очакват големи последици от измененията на климата.
2. Държавите-членки се насърчават да разработят обща оперативна програма за стратегически научни изследвания, определяща потребностите от научни изследвания в средносрочен и дългосрочен план и целите в областта на измененията на климата. Тя следва да съдържа план за прилагане със заложен в него приоритети и срокове, както и необходимите за изпълнението му действия, инструменти и ресурси.
3. Държавите-членки се насърчават да включат следните мерки в оперативната програма за стратегически научни изследвания и в плана за прилагането ѝ:
 - a) засилване на обмяна на информация относно съответните регионални и национални програми, изследователски дейности и координирани от Европейския съюз изследователски програми, също така и предвид редовното актуализиране на данните за европейските изследвания в областта;
 - b) обмен на информация, ресурси, най-добри практики, методики и насоки;
 - v) установяване на областите или научноизследователските дейности, които биха спечелили от координиране, от съвместни покани за представяне на предложения или от обединяване на ресурсите;
 - г) определяне на реда и условията за научноизследователската дейност, която ще бъде провеждана съвместно в областите, посочени в буква в);
 - д) осигуряване на координация и развиване на синергии със съществуващите схеми за изследвания и иновации в Европейския съюз, напр. Рамковата програма, включително действията, предхождащи изпълнението на програмата ГМОСС и свързани с климата научни изследвания, проведени от Съвместния изследователски център (JRC) и Европейския институт по иновации и технологии (EIT)/Общностите за знание и иновации (ОЗИ) в областта на климата; научни изследвания, насърчавани в съответствие с политиката на сближаване; с други свързани инициативи за съвместно планиране, както и с координационния център по адаптация на Европейския съюз, управляван от Комисията и Европейската агенция за околната среда. Следва да се развият здрави връзки в съответните области на изменение на климата, които не се разглеждат специално от настоящата инициатива за съвместно планиране, като например разработването на варианти за смекчаване на въздействието и адаптация, както и рисковете и възможностите на действията по отношение на измененията на климата;

⁽¹⁾ 10246/10

- е) съвместно използване, когато е уместно, на съществуващите научноизследователски инфраструктури или изграждане на нови инструменти, като координирани бази данни, или разработване на модели за изучаване на процесите на изменение на климата и неговото въздействие;
- ж) насърчаване на по-добро сътрудничество между публичния и частния сектор, както и отворен достъп до иновациите между различните научноизследователски дейности и бизнес сектори, които имат отношение към измененията на климата и са засегнати от тях,
- з) изнасяне и разпространение на знания, иновации и интердисциплинарни методологични подходи, особено по отношение на резултатите от значение за политиките;
- и) подаване на подходяща научна информация на равнище вземане на решения в национален и европейски план;
- й) установяване на целесъобразен обмен на информация със съответните международни програми;
- к) създаване на мрежи от специализирани центрове за изследване на измененията на климата, включително и центрове извън ЕНП;
- л) укрепване на съвместните прогнозни проучвания.
4. Държавите-членки се насърчават да поддържат и доразвият обща управленска структура в областта на измененията на климата със задача изготвянето на общи условия, правила и процедури за сътрудничество и координация, както и наблюдаване на изпълнението на програмата за стратегически изследвания.
5. Държавите-членки се насърчават да осъществят съвместно програмата за стратегически научни изследвания чрез своите национални научноизследователски програми или други национални научноизследователски дейности, в съответствие с насоките за рамковите условия за съвместно планиране, разработени в Съвета от групата на високо равнище за съвместно планиране ⁽¹⁾.
6. Държавите-членки се насърчават да си сътрудничат с Комисията с оглед проучване на възможните инициативи, с които Комисията би могла да ги подпомогне при изготвянето и изпълнението на програмата за стратегически научни изследвания и при координиране на съвместните програми с други инициативи на Съюза в тази област.
7. Държавите-членки се насърчават да работят в тясно сътрудничество със *Стратегическия форум за международно научно и технологично сътрудничество (SFIC)* за разработването и прилагането на евентуално международно измерение на програмата за стратегически изследвания и да осигурят съответствие с инициативите на SFIC с трети държави и по отношение на тях.
8. Държавите-членки се насърчават да докладват редовно на Комисията за постигнатия напредък по тази инициатива за съвместно планиране, представяйки годишни доклади за постигнатия напредък.

Съставено в Брюксел на 21 октомври 2011 година.

За Комисията
Máire GEOGHEGAN-QUINN
Член на Комисията

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/research/era/docs/en/voluntary_guidelines.pdf